

Scenariusz lekcji wychowawczej z uwzględnieniem dostosowań do pracy z uczniami w spektrum autyzmu

Temat: „Zrozumieć siebie i innych”

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

1. **Wiedza:** Uczniowie rozumieją, czym jest różnorodność emocjonalna i jak wspierać innych w trudnych sytuacjach.
  2. **Umiejętności:** Rozwijanie empatii, umiejętności komunikacyjnych i pracy w grupie.
  3. **Postawy:** Budowanie atmosfery wzajemnego zrozumienia, szacunku i akceptacji różnorodności w klasie.
-

Specyficzne potrzeby uczniów w spektrum autyzmu:

1. **Jasna struktura lekcji:** Harmonogram na tablicy lub kartce z obrazkami/ikonami.
  2. **Wizualne i konkretne wsparcie:** Obrazy, proste karty pracy.
  3. **Unikanie przeciążenia sensorycznego:** Cicha i spokojna atmosfera, możliwość wycofania się do wyznaczonego miejsca.
  4. **Możliwość indywidualnego tempa pracy.**
-

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie (5 minut)

- **Powitanie:** Nauczyciel wita uczniów, w prostych słowach wyjaśnia temat i cel lekcji:
„Dziś porozmawiamy o tym, jak różnimy się od siebie, a jednocześnie jak możemy lepiej się rozumieć i wspierać.”
  - **Harmonogram lekcji:**
    1. Rozmowa o różnorodności.
    2. Ćwiczenie w grupach: „Jak się czuję, gdy...”.
    3. Podsumowanie i refleksja.
  - **Dla uczniów w spektrum:** Harmonogram na kartce z ikonami (np. buźka = rozmowa, serce = refleksja).
-

2. Rozmowa o różnorodności (10 minut)

- **Dyskusja kierowana:** Nauczyciel zadaje pytania, np.:
    - Co sprawia, że każdy z nas jest wyjątkowy?
    - Jakie różnice możemy zauważyć między sobą?
  - **Wsparcie wizualne:** Tablica z rysunkami przedstawiającymi różne cechy (np. kolory oczu, hobby, ulubione jedzenie).
  - **Dla uczniów w spektrum:** Możliwość wskazania odpowiedzi na przygotowanych obrazkach (np. hobby: książka, piłka, instrument).
-

3. Ćwiczenie: „Jak się czuję, gdy...” (20 minut)

- **Cel:** Rozwijanie empatii i rozpoznawania emocji.
  - **Przebieg:**
    1. Nauczyciel podaje przykłady sytuacji, np.:
      - Ktoś nie chce ze mną rozmawiać.
      - Ktoś mnie pochwalił.
      - Nie udało mi się coś, co było dla mnie ważne.
    2. Uczniowie na kartkach lub obrazkach wskazują, jak by się czuli w takich sytuacjach (np. za pomocą buziek: 😊, 😞, 😡).
    3. Nauczyciel omawia różnorodność odpowiedzi, podkreślając, że każdy ma prawo czuć inaczej.
  - **Dla uczniów w spektrum:** Proste obrazki emocji (uśmiech, smutek, złość), możliwość pracy indywidualnej w cichym miejscu.
-

4. Podsumowanie i refleksja (10 minut)

- **Krótka rozmowa:** Nauczyciel podsumowuje: *„Każdy z nas ma inne uczucia i potrzeby. Ważne, abyśmy szanowali siebie nawzajem i próbowali się zrozumieć.”*
  - **Ćwiczenie końcowe:** Uczniowie na karteczkach zapisują lub rysują jedno słowo/obrazek, który kojarzy im się z dzisiejszą lekcją (np. serce, przyjaźń, różnorodność).
  - **Dla uczniów w spektrum:** Możliwość narysowania lub wskazania odpowiedzi z przygotowanego zestawu obrazków.
-

Metody i techniki pracy:

1. **Metoda wizualizacji:** Obrazki emocji, schematy, ikony.
  2. **Praca indywidualna i grupowa:** Możliwość wyboru formy pracy.
  3. **Dyskusja kierowana:** Proste pytania i odpowiedzi.
  4. **Elementy dramy:** Odgrywanie sytuacji (opcjonalnie, jeśli uczniowie wyrażą zgodę).
-

Materiały:

- Tablica z rysunkami (emocje, cechy).

- Karty pracy z obrazkami emocji i sytuacji.
  - Kolorowe karteczki i flamastry.
-

Dostosowanie dla uczniów w spektrum autyzmu:

- Przejrzysta struktura.
- Możliwość wycofania się do strefy komfortu.
- Uprozczone zadania i wsparcie asystenta, jeśli to konieczne.
- Jasne instrukcje w krótkich zdaniach.

Lekcja pozwala na rozwijanie empatii i zrozumienia, tworząc przyjazną przestrzeń dla uczniów o różnych potrzebach i możliwościach.

Marzena Czyżewska